

1 HET LIDWOORD / het onbepaald en het bepaald lidwoord

- 1 J'ai un stylo. - Ik heb een pen.
C'est une faute. - Dat is een fout.
- 'Een' is un (mannelijk) of une (vrouwelijk). Na een ontkenning worden un en une vervangen door de, behalve na een vorm van het werkwoord être.
- 2 Il est médecin. - Hij is dokter.
Elle est Française. - Zij is (een) Française.

In dit soort zinnen, vóór beroep, nationaliteit, godsdienst e.d., geen un of une. (Dus niet: Il est un médecin.)

- 3 le centre Il va au centre du camping. - Hij gaat naar het midden van de camping.
la sortie Il va à la sortie de la banque. - Hij gaat naar de uitgang van de bank.
l'entrée Il va à l'entrée de l'hôtel. - Hij gaat naar de ingang van het hotel.
les tentes Il va aux tentes des enfants. - Hij gaat naar de tenten van de kinderen.

'De' of 'het' is in het enkelvoud voor mannelijke woorden le, voor vrouwelijke woorden la, voor klinker of stomme h, mannelijk en vrouwelijk, l'. In het meervoud is 'de' altijd les.
à le wordt au; à les wordt aux; de le wordt du en de les wordt des.

- 4 a Le caviar est cher.
Elle aime les chats.
b la reine Beatrix
le général de Gaulle
c Il a les yeux bleus.
Elle a les cheveux blonds.

In het Nederlands géén, in het Frans wél een bepaald lidwoord:

- a als een woord in algemene zin gebruikt wordt,
- b na een titel + eigennaam,
- c bij beschrijving van het uiterlijk.

- 5 le 25 février - 25 februari
du 5 au 10 juillet - van 5 tot 10 juli

Voor data (altijd mannelijk) komt het bepaald lidwoord.

- 6 J'apprends le français.
L'anglais n'est pas difficile.
Nous parlons français.
Il est bon en anglais.

- Voor talen komt het bepaald lidwoord, behalve na parler en na en.

A Vertaal de tussen haakjes geplaatste woorden:

- 1 Monsieur et macame Vaillant sont (aan het) fenêtrer (van de) salon m.
- 2 Ils regardent les enfants qui jouent (aan de) entrée (van het) parc m.
- 3 Ce sont les enfants (van de) voisins.
- 4 Dans la rue, un homme demande (aan de) enfants (het) adresse (van de) famille Vaillant.
- 5 Madame Vaillant voit la voiture (van de) homme: c'est une voiture officielle (van de) République française.
- 6 L'homme sonne (aan de) porte (van het) maison.
- 7 Il entre et, dans le salon, il donne un cadeau (aan de) fils (van) monsieur et (van) madame Vaillant.
- 8 Puis, il explique (aan de) parents (van de) garçon pourquoi il fait cela.
- 9 Leur fils a tiré une petite fille (uit het) eau (van de) Seine f.
- 10 C'était la fille (van) président Chirac.
- 11 'Merci, au nom (van de) président et (van) madame Chirac,' dit l'homme.

B Vul in un, une, le, les, de of d':

- 1 Notre chien a — yeux bruns.
- 2 Beaucoup de Hollandais ont — cheveux blonds.
- 3 Ils aiment — lait.
- 4 Il y a — camping ici?
- 5 Non, il n'y a pas — camping ici.
- 6 Ils sont arrivés — 15 octobre.
- 7 Je n'aime pas — bananes.
- 8 Nos voisins n'ont pas — enfants.
- 9 L'hôtel de ville n'est pas — hôtel pour — touristes.
- 10 Casanova n'était pas — femme mais un homme.
- 11 Nous sommes ici pour apprendre — français.

C Vertaalt:

- 1 Zijn vader is generaal.
- 2 Het bureau is aan de ingang van de camping.
- 3 Ik houd niet van katten.
- 4 Katten hebben groene ogen.
- 5 Dokter (docteur) Dumoulin is absent van 15 juli tot 2 augustus.
- 6 Wilt u 3 augustus komen?
- 7 Ik heb een pen, maar ik heb geen papier.
- 8 Commissaris (commissaire) Maigret heeft geen kinderen.
- 9 Zijn vriend Lucas is inspecteur.
- 10 Hij houdt niet van koffie.
- 11 Generaal de Gaulle was erg groot.
- 12 Zij spreken Frans en Engels.
- 13 Hij schrijft (écrit) een boek in het Frans.
- 14 Ik leer Engels en Frans.

2 HET LIDWOORD / het bepaald lidwoord (vervolg)

- 1
la France	- Frankrijk	en France	- in / naar Frankrijk
l'Angleterre	- Engeland	en Angleterre	- in / naar Engeland
le Canada	- Canada	au Canada	- in / naar Canada
les Etats-Unis	- de Ver. Staten	aux Etats-Unis	- in / naar de Ver. Staten
- Voor namen van landen komt het bepaald lidwoord, behalve na *en* (dat alleen voor namen die vrouwelijk enkelvoud zijn wordt gebruikt).
Let op: 'in' en 'naar' + plaatsnaam is à: *à Paris; à Tokyo; au Havre* (in / naar Le Havre).
- 2
a le fromage de Hollande	- (de) Hollandse kaas; kaas uit Holland
la bière d'Allemagne	- Duits bier
b le roi de Belgique	- de koning van België
le duc de Bourgogne	- de hertog van Bourgondië

Na de valt het lidwoord weg voor namen van landen die vrouwelijk enkelvoud zijn en die uit één woord bestaan (*la Hollande, la Belgique*, enz.).

- a na producten (kaas, bier, enz.);
b na titels (koning, hertog, enz.).

- 3
a le bois du Canada	- Canadees hout
b Le président des Etats-Unis	- de president van de Verenigde Staten
c la reine de la Grande-Bretagne	- de koningin van Groot-Brittannië
d les protestations de la Libye	- de protesten van Libië

Na de blijft het lidwoord dus wel staan voor landen die

- a mannelijk zijn,
b meervoud zijn,
c uit meer dan één woord bestaan,
d geen product of titel ervoor hebben staan.

4 Uitdrukkingen met een bepaald lidwoord:

avoir le temps (l'occasion) de ...	- tijd (gelegenheid) hebben om te ...
faire la connaissance de ...	- kennis maken met ...
la semaine (l'année) passée	- vorige week (jaar)
la semaine (l'année) prochaine	- volgende week (jaar)
le matin, le soir, etc.	- 's morgens, 's avonds, enz.
le lundi, etc.	- 's maandags; (elke) maandag, enz.

Let op: maandag (aanstaande of vorige) is niet le lundi, maar *lundi*.

5 Uitdrukkingen zonder bepaald lidwoord:

avoir chaud / froid	- het warm / koud hebben
monter en voiture	- in (de wagen) stappen
en été, en automne, en hiver	- in de zomer, in de herfst, in de winter
(maar: au printemps)	- in de lente
Il habite rue de Rivoli.	- Hij woont in de rue de Rivoli.

A Combineer onderstaande woorden zoals in het volgende voorbeeld:

le directeur - l'école: le directeur de l'école

1 le président	- les Etats-Unis
2 les vins	- l'Italie
3 l'ambassadeur	- le Japon
4 les amis	- la France
5 le club de football	- la Nouvelle-Zélande
6 la bière	- l'Allemagne
7 la reine	- les Pays-Bas
8 le vice-président	- le Canada
9 les fromages	- la France
10 les vins	- le Luxembourg

B Vul in le, la, l' of niets:

- Grand-mère vient toujours ____ dimanche, mais ____ dimanche passé elle était malade.
- ____ Angleterre est une partie de ____ Grande-Bretagne.
- ____ France importe aussi les bons fromages de ____ Hollande.
- Le roi de ____ Belgique a fait ____ connaissance de l'ambassadeur de ____ Grande-Bretagne.
- Il n'a pas ____ temps de recevoir le consul de ____ France.

C Vul in à, au, aux of en:

- L'année passée, je suis allé ____ Indonésie et ____ Japon.
- Je ne suis pas bon ____ japonais, mais ____ Tokyo on parle aussi anglais.
- J'ai un ami ____ Angleterre et une amie ____ Etats-Unis.
- ____ printemps, ma sœur travaille ____ Bretagne et ____ été aussi, mais ____ automne, elle rentre ____ Pays-Bas.
- ____ hiver, elle travaille ____ Veysonnaz, un village ____ Suisse.

D Vertaal:

- Vorige week heb ik kennis gemaakt met professor Chavin.
- Hij is Fransman en hij woont in de rue Courbet.
- Het was in de zomer en ik had het warm.
- Maandag willen we naar België gaan, dinsdag naar Luxemburg en woensdag naar Frankrijk.
- Hij komt altijd 's maandags.
- Men spreekt Frans in België, in Zwitserland, maar ook in Canada.
- Hebt u tijd om me te helpen?
- Wilt u instapper?
- In Parijs hadden wij geen gelegenheid Montmartre te bezoeken.
- 's Nachts had zij het vaak koud.
- Vorig jaar heeft dokter Bertrand in Libanon (**le Liban**) gewerkt.
- Vandaag arriveert hij in Le Havre.

3 HET LIDWOORD / het delend lidwoord

- 1 du vin - wijn
de la viande - vlees
- de l'argent - geld
des pommes - appels

Om een onbepaalde hoeveelheid van iets aan te duiden (in het Nederlands géén lidwoord) ge-
bruikt men de delende lidwoorden *du* (mannelijk enkelvoud), *de la* (vrouwelijk enkelvoud), *de l'*
(voor klinker of stomme h) en *des* (meervoud).

- 2 a Il n'y a pas de vin. - Er is geen wijn.
Il n'y a plus d'argent. - Er is geen geld meer.
b Un kilo de pommes, s'il vous plaît. - Een kilo appels alstublieft.
Il y a beaucoup de viande. - Er is veel vlees.
c J'ai de bons amis. - Ik heb goede vrienden.

In plaats van een delend lidwoord gebruikt men **de**:

- a na een ontkenning (*ne ... pas* - niet; *ne ... plus* - niet meer; *ne ... jamais* - nooit);
b na woorden van hoeveelheid (*un kilo*; *une bouteille* - een fles; *un litre*; *un paquet*, enz.;
beaucoup - veel; *peu* - weinig; *assez* - genoeg; *combien* - hoeveel; *trop* - te veel;
tant - zoveel; *autant* - evenveel; *plus* - meer; *moins* - minder);
c als, in het meervoud, een bijvoeglijk naamwoord vóór het zelfstandig naamwoord staat.

- 3 C'est du vin. - Dat is wijn. Ce n'est pas du vin. - Dat is geen wijn.

Bij het werkwoord *être* blijft het delend lidwoord na een ontkenning staan (dus geen *de*).

- 4 plusieurs jours - verscheidene dagen quelques livres - enige boeken

Na *plusieurs* en *quelques* geen *des* of *de*.

- 5 bien des amis - heel veel vrienden la plupart des maisons - de meeste huizen

Wel *des* bij *bien des* en *la plupart des*.

- 6 Elle parle d'amis. - Zij praat over vrienden.
sans argent - zonder geld
une montre en or - een gouden horloge

Na de voorzetsels *de*, *sans* en *en* valt het delend lidwoord geheel weg.
Let op: *Elle parle des amis*, betekent 'Zij praat over de vrienden.'

7 **Utdrukkingen zonder delend lidwoord:**

avec plaisir	- met genoegen, graag	avoir peur	- bang zijn
avoir faim	- honger hebben	avoir raison	- gelijk hebben
avoir soif	- dorst hebben	avoir tort	- ongelijk hebben
avoir sommeil	- slaap hebben	avoir mal	- pijn hebben
avoir envie de	- zin hebben om te		

A Maak de antwoorden op de vragen af:

- 1 A-t-il raison? - Non, il a ____
2 C'est du vin de table? - Non, ce n'est pas ____
3 Vous avez faim? - Non, je n'ai pas ____
4 Avez-vous des billets? - Non, je n'ai pas ____
5 Ont-ils de la bière? - Oui, ils ont beaucoup ____
6 Combien de cigarettes as-tu? - J'ai deux paquets ____
7 Il y a des verres dans le buffet? - Oui, il y a plusieurs ____
8 Il y a encore de l'argent? - Non, il n'y a plus ____

B Vul in. Kies daarbij uit de volgende woorden: *le, les, du, de la, de l', des, de, d'*:

- 1 C'est ____ alcool? - Non, ce n'est pas ____ alcool, c'est ____ eau.
2 Donnez-moi deux kilos ____ pommes, un paquet ____ beurre, une bouteille ____ eau
minérale et ____ bananes.
3 Combien ____ bananes voulez-vous?
4 En hiver ____ tomates sont chères.
5 As-tu ____ argent? - Non, je n'ai pas ____ argent.
6 Vous avez ____ cigarettes? - Non, je n'ai pas ____ cigarettes.
7 Dans ce magasin on vend ____ liqueurs, ____ vin, ____ bière et ____ eau minérale.
8 Il y a ____ thé, mais il n'y a pas ____ café.
9 J'ai beaucoup trop ____ travail et trop peu ____ vacances.
10 Combien ____ pain y a-t-il encore? - Il n'y a plus ____ pain.
11 ____ pain et ____ vin de table ne sont pas chers en France.
12 Beaucoup ____ Anglais apprennent ____ français.
13 Il nous a parlé ____ vacances de l'année passée.
14 Elle aime ____ chansons, mais elle n'aime pas ____ chansons de Céline Dion.
15 Nous avons ____ très bons amis.

C Vertaal:

- 1 De camping is omgeven door (**entouré de**) bomen.
2 Er is geen water meer.
3 Zij praat altijd over Franse boeken, maar ze praat nooit over de boeken van Astérix.
4 Koop een paar (= enige) broden en een fles melk.
5 Hebt u zin om met ons naar het café te gaan?
6 Met genoegen. Ik heb dorst.
7 De Fransman eet minder aardappelen en meer brood.
8 De Belg (**Le Belge**) eet evenveel vlees, maar hij eet niet zoveel kaas.
9 De meeste leerlingen maken heel veel fouten in deze les.
10 Verscheidene leerlingen maken te veel fouten.

Het delend lidwoord is een van de moeilijkste onderdelen van de grammatica. Controleer dus
nog eens goed of je in iedere zin de betreffende regels juist hebt toegepast.

4 HET ZELFSTANDIG NAAMWOORD

- 1 le camping: les campings la banque: les banques la photo: les photos

Het zelfstandig naamwoord krijgt in het meervoud een s (noot 's).

- 2 le château - het kasteel: les châteaux
le jeu - het spel: les jeux
le pneu - de band: les pneus

Zelfstandige naamwoorden die eindigen op -eu en -eu krijgen in het meervoud geen s maar een x, uitgezonderd *pneu*.

- 3 le journal - de krant: les journaux le cheval - het paard: les chevaux
-al wordt in het meervoud -aux (niet -eaux!).

- 4 le bois - het bos: les bois le prix - de prijs: les prix le nez - de neus: les nez
le CD - les CD le DVD - les DVD le PC - les PC

Zelfstandige naamwoorden die eindigen op -s, -x of -z blijven in het meervoud onveranderd. Ook woorden die bestaan uit hoofdletters blijven in het meervoud onveranderd.

- 5 la famille Cartier - de familie Cartier les Cartier - de Cartiers

Eigennamen veranderen in het meervoud niet.

6 Onregelmatige meervoudsvormen:

- le bijou - het juweel: les bijoux le ciel - de hemel: les cieux
le chou - de kool: les choux monsieur : messieurs
le genou - de knie: les genoux madame : mesdames
le travail - het werk: les travaux mademoiselle : mesdemoiselles
l'œil m - het oog: les yeux

- 7 les devoirs m - het huiswerk les environs m - de omgeving
les mathématiques f - de wiskunde les vacances f - de vakantie
les lunettes f - de bril

Bovenstaande woorden worden in de gegeven betekenissen alleen in het meervoud gebruikt:
Les mathématiques sont intéressantes. - Wiskunde is interessant.

- 8 le moyen âge - de middeleeuwen le cerveau - de hersens

Bovenstaande woorden komen alleen in het enkelvoud voor.

- 9 12 kilos - 2 kilo 3 heures - 3 uur Il a 16 ans. - Hij is 16 jaar.

Bij woorden als *kilo*, *heure*, *an*, wordt in het Frans de meervouds-s nooit weggelaten.

A Zet zoveel mogelijk in het meervoud:

- Le général regarde la carte.
- Où est le bateau?
- Le mécanicien contrôle le pneu de la voiture.
- Le cheval est dans le bois.
- Le Français aime le chou de Bretagne.
- Le travail commence aujourd'hui.
- Le journal a publié la photo de l'accident.
- Voici le cadeau pour l'enfant du voisin.
- L'opération au cerveau est difficile.
- Bonjour, monsieur; bonjour, madame; bonjour, mademoiselle.

B Vul de meervoudsvorm in van een van de volgende woorden:

- le mois la voix - de stem
l'oeil le pays - het land
le genou le trou - het gat
- La mère avait mis l'enfant sur ses _____.
 - Mon ami a les cheveux blonds et les _____ bleus.
 - Il a visité beaucoup de _____.
 - Le candidat de gauche a eu beaucoup de _____.
 - Il y avait des _____ dans le mur.
 - J'ai passé deux _____ en Angleterre.

C Vertaal:

- De vakantie duurt (durer) zeven weken.
- Waar is mijn bril?
- Weet u de prijzen van deze spellen?
- Komt (u) binnen, heren!
- Waar is het huiswerk van Marianne?
- Zij houdt van wiskunde.
- Vijf kilo appels, alstublieft.
- Mijn vader is 40 jaar.
- De Duponts zijn vrienden van de familie Cardin.
- In (à) de omgeving van Valence gaan we twee kastelen uit (de) de middeleeuwen bezoeken.

5 HET BIJVOEGLIJK NAAMWOORD

- 1 un voyage **intéressant** - een interessante reis un livre **français** - een Frans boek

Bijvoeglijke naamwoorden staan in het Frans gewoonlijk *achter* het zelfstandig naamwoord.

- 2 un bon hotel - een goed hotel un joli petit village - een aardig dorpje

Sommige bijvoeglijke naamwoorden staan *vóór* het zelfstandig naamwoord.

Altijd vóór het zelfstandig naamwoord staan:

bon - goed grand - groot mauvais - slecht vaste - uitgestrekt autre - ander
long - lang gros - dik meilleur - beter vieux - oud jeune - jong
beau - mooi haut - hoog nouveau - nieuw joli - aardig, mooi petit - klein

- 3 un pauvre enfant - een ongelukkig kind un enfant pauvre - een arm (niet rijk) kind
le dernier mois - de laatste maand le mois dernier - de vorige maand
mon cher ami - mijn beste vriend un restaurant cher - een duur restaurant
l'ancien président - de ex-president un château ancien - een oud kasteel
ma propre maison - mijn eigen huis une maison propre - een schoon huis

Sommige bijvoeglijke naamwoorden kunnen zowel *vóór* als *achter* het zelfstandig naamwoord staan, maar de betekenis is dan verschillend!

- 4 un pantalon noir - een zwarte broek une table noire - een zwarte tafel
un ciel bleu - een blauwe hemel une mer bleue - een blauwe zee
un vase cassé - een gebroken vaas une tasse cassée - een gebroken kopje
un ballon rouge - een rode bal une fleur rouge - een rode bloem

Het bijvoeglijk naamwoord dat bij een vrouwelijk woord hoort krijgt een -e, behalve als de laatste letter al een onbekletoonde e is.

- 5 le premier livre - het eerste boek la première page - de eerste bladzijde
un homme actif - een actieve man une femme active - een actieve vrouw
un enfant heureux - een gelukkig kind une mère heureuse - 'n gelukkige moeder
-er wordt -ère, -f wordt -ve en -x wordt -se.

- 6 Il est bon. - Hij is goed. Elle est bonne. - Zij is goed.
Il est cruel. - Hij is wreed. Elle est cruelle. - Zij is wreed.
un pays européen - een Europees land une ville européenne - een Europese stad
un cheval gras - een vet paard une vache grasse - een vette koe
un livre pareil - een dergelijk boek une maison pareille - een dergelijk huis
un résumé net - een duidelijk résumé une photo nette - een duidelijke foto

-on wordt -onne, -el wordt -elle, -en wordt -enne, -as wordt -asse, -eil wordt -eille en -et wordt -ette.

A Zet de bijvoeglijke naamwoorden in de juiste vorm:

- une ville (italien)
- une femme (cruel)
- une table (brun)
- une famille (heureux)
- la semaine (dernier)
- une fille (naïf)
- une voiture (cher)
- une jambe (blessé)
- une question (personnel)
- une tradition (braton)

B Zet de bijvoeglijke naamwoorden in de juiste vorm en op de juiste plaats:

- un restaurant (bon)
- un château (français)
- un cheval (gros)
- une vache (gras)
- une fille (actif)
- une réponse (net)
- un film (long)
- une femme (heureux)
- un moniteur (vieux)
- une idée (meilleur)
- une bicyclette (bleu)
- une ville (espagnol)
- la question (dernier)
- une personne (jeune)
- une route (mauvais)
- une histoire (intéressant)

C Vertaal:

- December is de laatste maand van het jaar.
- Rome is een grote, interessante stad.
- Ons huis is niet hoog. Het is een laag (bas) huis.
- Zo een (= Een dergelijk) huis is niet duur.
- Haar zus is klein, maar erg goed en erg sportief (sportif).
- Paul is niet gelukkig, de arme jongen.
- De eerste bladzijde van dit boek is erg interessant.
- Een oud- (= ex-)leerling van de Europese School heeft nu een duur restaurant in Parijs.

Controleer in oefening C bij elk bijvoeglijk naamwoord of het overeenkomt met het woord waar het bij hoort (mannelijk of vrouwelijk) en of het op de juiste plaats staat.

6 HET BIJVOEGLIJK NAAMWOORD (vervolg)

1 Onregelmatige vrouwelijke vormen:

long	- lang	: longue
doux	- zacht	: douce
faux	- vals	: fausse
vieux	- oud	: vieille
inquiet	- ongerust	: inquiète
complet	- compleet	: complète
secret	- geheim	: secrète
gros	- dik	: grosse

- 2 un beau monument
un nouveau billet
un vieux cognac

Men vervangt *beau, nouveau* en *vieux* door *bel, nouvel* en *vieil* voor een woord in het mannelijk enkelvoud dat begint met een klinker of stomme h. In het vrouwelijk enkelvoud gebruikt men altijd *belle, nouvelle* en *vieille* (ook voor een klinker of stomme h.).

- 3 les beaux monuments les nouveaux élèves les vieux vins

Het mannelijk meervoud van *beau (bel), nouveau (nouvel)* en *vieux (vieil)* is *beaux, nouveaux* en *vieux*.

- 4 les grands monuments - de grote monumenten des fruits doux - zoete vruchten
les grandes villes - de grote steden des livres français - Franse boeken

Bijvoeglijke naamwoorden krijgen in het meervoud een -s, behalve als ze in het enkelvoud eindigen op -s of -x.

- 5 un problème social - een sociaal probleem des problèmes sociaux - sociale problemen
la rue principale - de voornaamste straat les rues principales - de voornaamste straten

Bij bijvoeglijke naamwoorden die eindigen op -al (*social, principal, amical*, enz.) verandert, uitlopend in het mannelijk meervoud, -al in -aux.

- 6 des livres bon marché - goedkope boeken une robe bleu clair - een lichtblauwe jurk

Samengestelde bijvoeglijke naamwoorden veranderen in het vrouwelijk en het meervoud niet.

- 7 une table de bois (of: en bois) - een houten tafel
une montre en or (of: d'or) - een gouden horloge

Bijvoeglijke naamwoorden die aangeven waarvan iets gemaakt is worden in het Frans weergegeven door het zelfstandig naamwoord met de of en ervoor.

A Zet het bijvoeglijk naamwoord in de juiste vorm:

- une fleur (blanc)
- une mère (inquiet)
- une ville (grec)
- une pomme (frais)
- une porte (secret)
- une voix (doux)
- une place (public)
- une feuille (sec)
- une soupe (épais)
- une lettre (amical)
- des problèmes (social)
- des voitures (français)
- des cartes (bleu)
- des agents (secret)
- les mers (principal)

B Zet de bijvoeglijke naamwoorden in het enkelvoud op de juiste plaats en in de juiste vorm en maak er daarna meervoud van:

Voorbeeld: le livre (grand) - le grand livre, les grands livres.

- l'ami (nouveau)
- la route (long)
- la dame (vieux)
- l'ami (vieux)
- le journal (vieux)
- la fête (beau)
- l'ami (nouveau)
- l'hôtel (beau)
- le livre (français)
- le billet (faux)
- la fille (fou)
- la tante (gros)
- le film (nouveau)

C Vertaal:

- De nieuwe directrice is erg aardig.
- Een gouden horloge is duur.
- Vorig jaar waren de appels erg goedkoop.
- Onze nieuwe school heeft een mooie hoofdingang (= voornaamste ingang).
- Deze broden zijn niet vers.
- Marc heeft grijsroene ogen.
- De eerste bladzijden van dit boek zijn erg belangrijk.
- Ik houd van de aardige kleine huizen in de Franse dorpen.

Controleer in oefening C bij elk bijvoeglijk naamwoord of het overeenkomt met het woord waar het bij hoort (mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud, meervoud) en of het op de juiste plaats staat.

8 DE TRAPPEN VAN VERGELIJKING

- 1 Manon est **plus** grande que Caroline.
André marche **plus** vite que Paul.

De vergrotende trap wordt gevormd door *plus* voor het bijvoeglijk naamwoord of bijwoord te zetten.

- 2 Paul est **le plus** grand athlète.
Manon est **la plus** sympathique.
les plus belles maisons
son plus beau tableau

De overtreffende trap wordt gevormd door het bijbehorend lidwoord of bezittelijk voornaamwoord gevolgd door *plus* voor het bijvoeglijk naamwoord te zetten.

- 3 le livre **le plus** intéressant
la fille **la plus** intelligente
mes amis **les plus** sympathiques

Als het bijvoeglijk naamwoord achter het zelfstandig naamwoord moet staan, staat ook *le plus*, enz. erachter.

Onregelmatige vormen

- 4 **bon** - goed **meilleur** - beter
mauvais - slecht **pire** - erger
bien - goed **mieux** - beter
mal - slecht **pis** - slechter
peu - weinig **moins** - minder
beaucoup - veel **plus** - meer

- 5 Notre équipe est **la meilleure**.
Notre équipe joue **le mieux**.
Ces voitures sont **les plus** belles.
Elles roulent **le plus** vite.

Bij bijvoeglijke naamwoorden kan het lidwoord *le, la* of *les* zijn. Bij een bijwoord is het altijd *le*.

- 6 **le premier** livre - het eerste boek
la dernière page - de laatste bladzijde
la moindre faute - de geringste fout
le fils aîné - de oudste zoon
le fils cadet - de jongste zoon
la ville principale - de voornaamste stad

Bovenstaande bijvoeglijke naamwoorden hebben al de betekenis van een overtreffende trap en worden dus zonder (*le*) *plus* gebruikt.

A Vertaal de tussen haakjes geplaatste woorden:

- Jacqueline est (*kleiner dan*) sa sœur, mais elle est (*intelligenter*).
- Elle travaille (*beter*) et elle apprend (*vlugger*).
- Sa sœur est (*knapper = mooier*), mais est-elle aussi (*gelukkiger*) ?
- Avez-vous une (*betere*) carte de France ?
- Quelle ville est (*de interessantste*) ?
- La tour Eiffel est (*hoger aan*) Notre-Dame.
- Il chante (*minder goed dan*) vous.
- Le vin de Bordeaux est un (*van de beste*) vins de France.

B Combineer onderstaande woorden in de overtreffende trap en let daarbij op plaats, vrouwelijk en meervoud. Geef er daarna de Nederlandse vertaling van:

Voorbeeld: les livres - beau: les plus beaux livres, de mooiste boeken

1 la tour	- haut	9 les filles	- gentil
2 le monument	- intéressant	10 les vacances	- long
3 mon ami	- bon	11 les bijoux	- cher
4 sa robe	- beau	12 nos villes	- ancien
5 le livre	- important	13 le programme	- joli
6 la bière	- bon	14 la rue	- principal
7 les maisons	- bon	15 la fille	- cadet
8 les hommes	- riche	16 la faute	- mauvais

C Vertaal:

- Hebt u een grotere fles?
- Deze fles is de grootste.
- Hebt u een minder dure wijn?
- U speelt goed, hij speelt beter, maar wij spelen het best.
- De eerste en de laatste bladzijde van dit boek zijn het interessantste.
- De duurste hotels zijn niet altijd de beste.
- De Engelsen praten langzamer dan wij.
- De Fransen praten het snelst.
- Zij maakt niet de geringste fout.
- André is de oudste zoon en ook het intelligentste kind van de familie.

Controleer in de oefeningen A en C of je geen bijvoeglijk naamwoord gebruikt hebt in plaats van een bijwoord en andersom.

Controleer ook bij elk bijvoeglijk naamwoord of het overeenkomt met het woord waar het bij hoort (mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud, meervoud).

1	0 zéro	21 vingt et un	70 soixante-dix
	1 un	22 vingt-deux	71 soixante et onze
	2 deux	23 vingt-trois	72 soixante-douze
	3 trois	etc.	etc.
	4 quatre	30 trente	80 quatre-vingts
	5 cinq	31 trente et un	81 quatre-vingt-un
	6 six	32 trente-deux	82 quatre-vingt-deux
	7 sept	etc.	etc.
	8 huit	40 quarante	90 quatre-vingt-dix
	9 neuf	41 quarante et un	91 quatre-vingt-onze
	10 dix	42 quarante-deux	92 quatre-vingt-douze
	11 onze	etc.	etc.
	12 douze	50 cinquante	99 quatre-vingt-dix-neuf
	13 treize	51 cinquante et un	100 cent
	14 quatorze	52 cinquante-deux	101 cent un
	15 quinze	etc.	102 cent deux
	16 seize	60 soixante	200 deux cents
	17 dix-sept	61 soixante et un	201 deux cent un
	18 dix-huit	62 soixante-deux	1000 mille (in jaartallen mil)
	19 dix-neuf	etc.	2000 deux mille
	20 vingt		

1e premier	5e cinquième	een halve kilo	- un demi-kilo
2e deuxième (second)	9e neuvième	anderhalve kilo	- un kilo et demi
3e troisième	10e dixième	de helft	- la moitié
		een derde	- un tiers
		een kwart	- un quart

In België en Zwitserland zegt men voor 70 ook wel *septante*, voor 80 *octante* en voor 90 *nonante*.
Vingt en *cent* krijgen in het meervoud een -s wanneer er geen ander telwoord op volgt.
Mille krijgt nooit een -s.

- 2 le 14 juillet - (op) de 14e juli; 14 juli le 1er (premier) avril - (op) 1 april
Louis Quatorze - Lodewijk de veertiende Charles 1er (premier) - Karel I

Bij data en bij namen van koningen gebruikt men het hoofdtelwoord, behalve *premier*.

- 3 deux millions de livres - twee miljoen boeken
une dizaine de livres - een tiental boeken
des milliers de soldats - duizenden soldaten
des centaines d'habitants - honderden inwoners

Million is geen telwoord maar een zelfstandig naamwoord van hoeveelheid. Het wordt gevolgd door *de*, als het voor een zelfstandig naamwoord staat. Dit geldt ook voor woorden als *dizaine*, *centaine* en *millier*.

A Lees deze getallen hardop in het Frans en schrijf ze voluit op:

13	14	15	16	17	79	89	187	200
30	40	50	61	71	80	90	4000	5212
31	42	51	70	75	81	91	2.000.000	1987

B Vertaal (getallen voluit):

- 1 14 juli 1789
2 19 november 1918
3 5 mei 1945
4 op 1 april 1555
5 van 16 tot 21 augustus
6 de 28e dag
7 de 28e februari
8 honderd inwoners
9 honderden soldaten
10 het honderdste boek
11 een dozijn (= twaalf) fissen
12 miljoenen inwoners
13 500.000 mannen
14 koning Lodewijk de zestiende
15 Napoléon I
16 Elisabeth de tweede
17 twee tienden
18 een halve liter wijn
19 tweehalve kilo
20 de helft van het brood
21 een derde van de stad
22 een kwart van het land

14 HET BEZITTELIJK VOORNAAMWOORD

1	man, enkelvoud	vrouw, enkelvoud	meervoud
	mon père	ma mère	mes parents
	ton père	ta mère	tes parents
	son père	sa mère	ses parents
	notre père	notre mère	- onze vader/ouder
	votre père	votre mère	- jullie/uw vader/ouder
	leur père	leur mère	leurs parents - hun vader/ouder

De keuze van het juiste bezittelijk voornaamwoord hangt niet alleen af van wie de bezitter is (*mon, ton, son, enz.*), maar ook van het woord dat volgt, de bezitting (*mon, ma, mes*). 'Haar vader' is *son père* (niet: *sa père*), omdat *père* mannelijk is. Zo ook: 'zijn moeder': *sa mère* (niet: *son mère*).

2	une amie	mon amie	- mijn vriendin
	une école	ton école	- jouw school
	une adresse	son adresse	- zijn/haar adres

Als een vrouwelijk woord met een klinker of stomme h begint, gebruikt men niet *ma, ta, sa* maar *mon, ton, son*!

3	le stylo	la bicyclette	les stylos	les bicyclettes
	C'est le mien	la mienne	Ce sont les miens	les miennes
	le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
	le sien	la sienne	les siens	les siennes
	le nôtre	la nôtre	les nôtres	les nôtres
	le vôtre	la vôtre	les vôtres	les vôtres
	le leur	la leur	les leurs	les leurs

Ook de bezittelijke voornaamwoorden waar een lidwoord voor staat richten zich naar de bezitter (*le mien, le tien, le sien, enz.*) en naar de bezitting (*le mien, la mienne, les miens, les miennes*). Let op de uitspraak van *nôtre* en *vôtre*: noot en voot!

4	A qui est ce livre ? C'est le mien.	- Van wie is dat boek? Het is het mijne.
	A qui est ce livre ? Il est à moi.	- Van wie is dat boek? Het is van mij.

In plaats van *C'est le mien, le tien, enz.* gebruikt men vaak *Il (Elle) est à moi, à toi, enz.*

Bijzondere gevallen

5	le monsieur	- de meneer	la dame (niet: la madame!)	- de mevrouw, de dame
	les messieurs	- de heren	un de mes amis	- een vriend van me
	Bonjour, madame.	- Dag mevrouw.	mon père et ma mère	- mijn vader en moeder
	Bonjour, mesdames.	- Dag dames.	mes frères et mes sœurs	- mijn broers en zussen

A Maak de volgende oefening naar het voorbeeld van zin 1:
C'est mon chien. C'est le mien. Il est à moi.

- J'ai un chien.
- Tu as une bicyclette.
- Il a une sœur.
- Elle a un chat.
- Nous avons une voiture.
- Vous avez un stylo.
- Ils ont des enfants.
- Elles ont une voiture.
- J'ai vingt CD.
- Tu as une idée.
- Il a un ami.
- Elle a un ami.
- Nous avons des chevaux.
- Vous avez des DVD.
- Ils ont un frère.
- Elles ont des bijoux.
- Jean et Pierre ont une tente.
- Monsieur Dubois a une hortloge.
- Ma sœur a un album.
- J'ai des lunettes.

B Vul een bezittelijk voornaamwoord (*mon, ton, son, enz.*) in dat overeenkomt met degene over wie het gaat:

- Je cherche la clé de _____ chambre. Où est _____ clé ?
- Nos bagages sont dans _____ voiture.
- Ils ont _____ bagages dans _____ voiture.
- Je vais à Paris avec _____ amie.
- Vous venez avec _____ camarades ?
- Elle va chez _____ oncle et _____ tante.
- Où habite-t-elle ? Savez-vous _____ adresse ?

C Vertaalt:

- Van wie zijn die boeken? Zijn ze van u of van hem?
- Van wie is dat paard? Is het van u of van haar?
- Het is van een zus van me.
- Een oom van me heeft het haar gegeven.
- Mijn vader en moeder zijn nu in hun huis in Spanje.
- De heren zijn in de tuin en de dames zijn in de salon.
- Mama, er is een mevrouw aan de deur.
- Zijn die boeken van jullie? - Ja, het zijn de onze.

Controleer nog eens of de bezittelijke voornaamwoorden steeds overeenkomen met de woorden waar ze bij horen (mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud, meervoud).

15 HET AANWIJZEND VOORNAAMWOORD

Bijvoeglijk gebruikt

- 1 **ce garçon** - deze/die jongen
cet artiste - deze/die kunstenaar
cet hôtel - dit/dat hotel
cette route - deze/die weg
cette île - dit/dat eiland

'Deze, die, dit, dat' is in het mannelijk enkelvoud **ce**, maar als het mannelijke woord begint met een klinker of stomme h is het **cet**. Vrouwelijk enkelvoud: **cette** (ook voor een klinker of stomme h). Meervoud: altijd **ces** (nooit **cettes**!).
- 2 **Ce livre-ci** ou **ce livre-là** ?
 Cette pomme-**ci** ou cette pomme-**là** ?
 Ces vins-**ci** ou ces vins-**là** ?

Om nadruk of duidelijk verschil tussen 'deze' en 'die' en tussen 'dit' en 'dat' uit te drukken voegt men aan het zelfstandig naamwoord -**ci** of -**là** toe.

Zelfstandig gebruikt

- 3 Quel livre ? **Celui-ci** ou **celui-là** ?
 Quelle route ? **Celle-ci** ou **celle-là** ?
 Quels vins ? **Ceux-ci** ou **ceux-là** ?
 Quelles femmes ? **Celles-ci** ou **celles-là** ?

Als de woorden 'deze, die, dit' en 'dat' terugslaan op een eerder genoemd zelfstandig naamwoord, gebruikt men **celui** (mannelijk enkelvoud), **celle** (vrouwelijk enkelvoud), **ceux** (mannelijk meervoud) en **celles** (vrouwelijk meervoud) gevolgd door -**ci** (deze, dit) of -**là** (die, dat).
- 4 Mon livre et **celui de** ma soeur.
 Ma bicyclette et **celle de** mon ami.
Celui qui vole est un voleur.
 Mes dessins et **ceux que** tu as faits.

Wanneer **celui**, **celle**, **ceux** en **celles** gevolgd worden door het voorzetsel *de* of door een betrekkelijk voornaamwoord (*qui*, *que*, *dont*), laat men -**ci** en -**là** weg.

- 5 Lisez **ceci** ; ne lisez pas **cela**.
ça (Cela) m'étonne.
Cela arrive parfois.

Als 'dit' en 'dat' niet op één bepaald woord slaan, gebruikt men **ceci** en **cela** of **ça**.

Uitdrukkingen met ça :

- 6 **ça va** ?
 Comme **ça**, comme **ça**. - Zo, matig.

Faites-le comme **ça**. - Doe het zo.
ça ne fait rien. - Dat geeft niets.

A Vul in (*ce, cet, cette* of *ces*):

- 1 Vous voyez _____ hôtels et _____ café sur _____ carte ?
- 2 _____ dames et _____ messieurs sont à _____ hôtel.
- 3 Demandez le chemin à _____ agent!
- 4 A qui est _____ assiette ? - Elle est à _____ homme.
- 5 Voulez-vous donner _____ billet et _____ bijoux à _____ fille ?
- 6 _____ enfant est le fils de _____ monsieur et de _____ dame.

B Vul een aanwijzend voornaamwoord in:

- 1 Ce vin-**ci** est meilleur que _____. (*die*)
- 2 Oui, mais _____ est aussi plus vieux que _____. (*deze ... die*)
- 3 Quelle route prenez-vous ? _____ ou _____ ? (*deze ... die*)
- 4 Ces restaurants-**là** sont plus chers que _____. (*deze*)
- 5 Tu prends ce train-**ci** ou _____ de huit heures ? (*die*)
- 6 Les filles du Midi sont plus petites que _____ du nord. (*die*)
- 7 _____ que je connais dans le nord sont plus grandes. (*Die*)
- 8 _____ m'étonne. (*Dat*)
- 9 Est-ce que cette route-**là** est plus courte que _____ ? (*deze*)
- 10 _____ qui vous a aidé est un de mes amis. (*Degene*)
- 11 Quelles fleurs voulez-vous ? _____ ou _____ ? (*Deze ... die*)
- 12 On a volé ma bicyclette. Je prends _____ de mon frère. (*die*)
- 13 _____ qui a 'volé' ta bicyclette, c'est ton propre frère! (*Degene*)

C Vertaalt:

- 1 Wilt u deze tafel of die tafel?
- 2 Deze wijnen zijn duurder dan die.
- 3 Ja, maar die zijn jonger dan deze.
- 4 Dit hotel is beter dan dat.
- 5 Welk hotel? Dit of dat?
- 6 De tekeningen van deze kunstenaar zijn mooier dan die welke jij hebt.
- 7 Hoe gaat het? Zo zo?
- 8 Dat verbaast me niet.
- 9 Ja, dat gebeurt soms, maar dat geeft niets.

Controleer nu of de aanwijzende voornaamwoorden overeenkomen met de zelfstandige naamwoorden waar ze bij horen (mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud, meervoud).

- 1 Voici l'homme **qui** m'a aidé.
Voilà le club **qui** a gagné.

Het betrekkelijk voornaamwoord (die, dat) is altijd **qui** wanneer het **onderwerp** is van het erop volgende werkwoord.

- 2 Voici l'homme **que** j'ai aidé.
Voilà le club **qu'**on a invité.

Het betrekkelijk voornaamwoord is altijd **que (qu')**, wanneer het **tijdend voorwerp** is bij het erop volgende werkwoord.

- 3 a l'ami avec **qui** il joue
l'amie à **qui** il pense
b le train dans **lequel** il voyage
le club **auquel** je pense
la chose à **laquelle** je pense

Na voorzetsels gebruikt men

a **qui** als het over **personen** gaat

b **lequel (laquelle, lesquels, lesquelles)** als het over **zaken** gaat. Let hierbij op dat

à met **lequel** wordt samengetrokken tot **auquel** (mannelijk enkelvoud),

à met **lesquels** tot **auxquels** (mannelijk meervoud) en
à met **lesquelles** tot **auxquelles** (vrouwelijk meervoud).

- 4 le garage **où** est la voiture
la ville **où** nous allons

- de garage waarin de auto staat

- de stad waar we heen gaan

Om een plaats aan te duiden gebruikt een Fransman liever **où** dan **dans lequel, auquel, sur lequel**.

- 5 l'école **dont** les résultats sont bons
l'homme **dont** la fille est malade
les vacances **dont** il parle
le livre **dont** je connais l'auteur

Het voorzetsel **de +** betrekkelijk voornaamwoord wordt vervangen door **dont** (van wie, wiens, waarvan, waarover, enz.).

- 6 Ce **qui** est beau n'est pas toujours utile.
Ce **que** vous dites n'est pas vrai.
Il n'est pas venu, **ce qui** m'étonne.

Wat in de betekenis van 'dat wat' of 'hetgeen' is als onderwerp **ce qui** en als lijdend voorwerp **ce que**.

A Vul een betrekkelijk voornaamwoord in of **où**:

- Louise est la fille — j'aime beaucoup et à — je pense toujours.
- Elle est la sœur de Jean, — est mon meilleur ami et avec — je suis allé en France.
- Le train — nous avons pris allait à Narbonne.
- C'est le train — part le matin à neuf heures.
- C'est un train — il y a des couchettes. (*waarin*)
- C'est un train — la plupart des wagons transportent des voitures. (*waarvan*)
- Après dix heures il arrive déjà à Narbonne, ce — est très vite. (*hetgeen*)
- L'Hôtel de Bourgogne, — nous avions une chambre, est très confortable.
- Vous voyez cette maison devant — il y a un agent?

B Vul een betrekkelijk voornaamwoord in:

- Vous avez besoin de ce livre? - Oui, c'est le livre — j'ai besoin.
- Vous voulez acheter cette voiture? - Oui, c'est la voiture — je veux acheter.
- Vous écrivez à Marie-France? - Non, Marie-France n'est pas la personne à — j'écris.
- Leur club a gagné? - Oui, c'est leur club — a gagné.
- Il joue pour F.C.C.? - Oui, c'est le club pour — il joue.
- Je pense à cette affaire. - C'est l'affaire à — je pense.
- Elle a acheté un pantalon blanc? - Non, le pantalon — elle a acheté est beige.
- Ce palais, c'est le palais de l'Elysée? - Non, ce — vous voyez c'est le palais des Tuileries.
- Quel vase voulez-vous? - Celui — est dans l'étalage ou celui — vous voyez ici?
- Quel film veux-tu voir? - Celui — on a parlé à la télévision, mais — j'ai oublié le nom.

C Vertaal:

- Wat u wilt is niet mogelijk.
- De club waarover jullie praten is goed.
- Het huis waarvoor wij nu staan (= zijn) was het huis van generaal De Gaulle.
- Het kasteel waarin wij nu zijn is erg oud.
- Er zijn dingen waaraan hij steeds denkt en die hij niet kan vergeten.
- De man voor wie hij werkt is zijn oom.
- De vrienden die jij helpt en die jou vergeten, zijn geen vrienden.
- Frankrijk is het land waaraan ik vaak denk en waar ik vaak heen ga.
- Waar is het boek dat op de tafel lag (= was)?
- Het boek dat u zoekt ligt op de tafel onder de kranten.

Wife?

1 Qui t'a invité?

- Qui as-tu invité? *Qui est-ce que tu as invité?*
 A qui penses-tu? *A qui est-ce que tu penses?*
 - Wie heeft jou uitgenodigd?
 - Wie heb jij uitgenodigd?
 - Aan wie denk je?

Het vragend voornaamwoord 'Wie' is *Qui*. Wanneer 'Wie' geen onderwerp is, kan men ook *Qui est-ce que* gebruiken. Achter deze langere vorm staat het onderwerp vóór het gezegde.

Wat?

2 a Qu'est-ce qui est arrivé?

b Que voulez-vous? *Qu'est-ce que vous voulez?*c A quoi penses-tu? *A quoi est-ce que tu penses?*

Quoi?
 - Wat is er gebeurd?
 - Wat wilt u?
 - Waaraan (aan wat) denk je?
 - Wat?

a 'Wat' als onderwerp is *Qu'est-ce qui*,b als lijdend voorwerp *Que* of *Qu'est-ce que*,c na voorzetsels of alleenstaand *Quoi*.

3 Quel est votre nom?

Quelle est votre adresse?

Quels sont leurs projets?

Quelles sont ses intentions?

- Wat is uw naam?

- Wat is uw adres?

- Wat zijn hun plannen?

- Wat zijn zijn bedoelingen?

'Wat is' of 'Wat zijn' + zelfstandig naamwoord is *Quel(le)* est ... of *Quel(le)s* sont ...
 Welk(e)?

4 Quel nom?

Quelle adresse?

- Welke naam?
 - Welk adres?

Quels livres
 Quelles chansons? - Welke boeken?
 - Welke liedjes?

'Welk(e)' + zelfstandig naamwoord is *Quel(s)* of *Quel(le)s*.
 Welk(e)?

5 Lequel de ces noms? *Lequel?*Laquelle de ces adresses? *Laquelle?*Lesquels de ces livres? *Lesquels?*Lesquelles de ces chansons? *Lesquelles?*

- Welke van die namen? Welke?

- Welk van die adressen? Welk?

- Welke van die boeken? Welke?

- Welke van die liedjes? Welke?

Wanneer 'Welk(e)' gevolgd wordt door 'van' of wanneer het los staat, gebruikt men *Lequel*, *Laquelle*, *Lesquels* en *Lesquelles*.

6 Uitdrukkingen:

A quoi bon rester?

Quoi de neuf?

Quelle (sorte de) fleur est-ce?

- Wat heeft het voor zin te blijven?

- Wat is er voor nieuws?

- Wat voor bloem is dat?

A Vul het juiste vragend voornaamwoord in:

- 1 Wat : _____ voulez-vous faire?
 2 Wat : _____ vous voulez faire?
 3 Wat : _____ est ton stylo?
 4 Welk : _____ de ces deux stylos est à toi?
 5 Wie : A _____ vas-tu donner ces photos?
 6 Wie : _____ t'a donné cette montre?
 7 Wie : _____ tu as rencontré à Paris?
 8 welke : A _____ villes allez-vous?
 9 Wat : _____ est intéressant à voir dans votre pays?
 10 Wat : _____ est le monument le plus intéressant?

B Vul het vragend voornaamwoord in dat past bij de vraag en bij het antwoord:

- 1 A _____ pensez-vous? - Je pense aux vacances.
 2 _____ est votre nom? - Mon nom est Pierre Durand.
 3 _____ est votre adresse? - Mon adresse est 12 rue de Chartres.
 4 _____ a invité ses amies? - Marie les a invitées.
 5 Marie a invité? - Elle a invité ses amies.
 6 _____ est sur la table? - Ton livre est sur la table.
 7 _____ est tombé? - Ton stylo est tombé.
 8 _____ est arrivé hier? - Mon oncle Gérard.
 9 A _____ as-tu donné ces fleurs? - Je les ai données à ma mère.
 10 _____ tu as acheté? - J'ai acheté une guitare.
 11 _____ as-tu donné à ta mère? - Je lui ai donné des fleurs.
 12 Avec _____ as-tu payé la guitare? - Avec mon argent de poche.
 13 _____ chanson chante-t-il? - Il chante la plus belle de ses chansons.
 14 _____ plante est-ce? - C'est une plante exotique.
 15 _____ ils ont demandé? - Ils ont demandé un verre de bière.

C Vertaal:

- 1 Wat heeft het voor zin erheen te gaan?
 2 Wat is er voor nieuws?
 3 Wat voor hond is dat?
 4 Welke van die twee jongens is jouw broer?
 5 Hij gaat twee liedjes zingen. - Welke?
 6 Wat zijn uw plannen voor morgen?
 7 Wat is er gebeurd?
 8 Wat zegt u?
 9 Wat is het interessantste kasteel van dit land?
 10 Waar aan denkt u?

- 1 **tout** village - elk dorp
tout le village - het hele dorp
tous les villages - alle dorpen
Tout est perdu. - Alles is verloren.

De vormen van *tout*, zonder of met lidwoord, enkelvoud of meervoud, hebben verschillende betekenissen. Let op: *tout* (alles) voor zaken en *tous* (allen) voor mensen.

- 2 a **chaque** élève - elke leerling
 b **chacun** des élèves - elk v.d. leerlingen
chacun à son tour - ieder op zijn beurt
chacune à son tour - ieder op haar beurt

a 'Elk' of 'ieder' + zelfstandig naamwoord is *chaque* (of *tout*).
 b 'Elk' of 'ieder' gevolgd door 'van' of zonder zelfstandig naamwoord erbij is *chacun(e)*.

- 3 a **après quelque** temps - na enige tijd
quelques élèves - enige leerlingen
quelques-uns des élèves - enige van de leerlingen
quelques-unes des filles - enige van de meisjes
Quelques-uns sont partis. - Enigen zijn vertrokken.

a 'Enige' + zelfstandig naamwoord is *quelque(s)*.
 b 'Enige(n)' gevolgd door 'van' of zonder zelfstandig naamwoord erbij is *quelques-un(e)s*.

- 4 **Personne** n'est venu. - Niemand is gekomen.
 Je n'ai vu **personne**. - Ik heb niemand gezien.
Personne? - Niemand?
 Non, **personne**. - Nee, niemand.

'Niemand' als onderwerp is *Personne ne* (geen *pas* erbij!). 'Niemand' als voorwerp is *ne ... personne* (*personne* staat achter het voltooid deelwoord!). 'Niemand' zonder werkwoord is *Personne*.

- 5 **Rien** n'est parfait. - Niets is volmaakt.
 Je n'ai **rien** vu. - Ik heb niets gezien.
Rien? - Niets?
 Non, **rien**. - Nee, niets.

'Niets' als onderwerp is *Rien ne*, als voorwerp *ne ... rien* (*rien* staat achter de persoonsvorm!) en losstaand *Rien*.

- 6 **Idioom:**
 tout le monde - iedereen
 le monde entier - de hele wereld
 Il est tout grand. - Hij is heel groot.
 de toute façon - in ieder geval
 quelqu'un - iemand
 quelque chose - iets
 la même chose - hetzelfde
 la même tour - dezelfde toren
 même la tour - zelfs de toren
 Il est quelque part. - Hij is ergens.
 Il est autre part. - Hij is ergens anders.
 Il n'est nulle part. - Hij is nergens.
 d'autres livres - andere boeken
 les autres livres - de andere boeken

A Vul een vorm in van *tout*:

- Vous avez vu _____ le pays avec _____ les villes et _____ les villages?
- Où, j'ai vu _____.
- _____ homme a deux pays: le sien et puis la France.
- Ils sont _____ partis.
- _____ est possible.
- J'ai dormi pendant _____ la nuit.
- _____ le monde était content.
- Le dimanche, _____ les bureaux sont fermés.
- Dans ce village, _____ les maisons sont blanches.
- De _____ façon, je ne veux pas rester ici.

B Doe de juiste keuze:

- Chaque* / *Chacun* jour, il achetait un journal.
- Il y a *chacun* / *quelqu'un* à la porte.
- Quelques* / *Quelques-uns* de mes amis ne fument pas.
- Chacun* / *Chaque* à son tour.
- Il y a un cadeau pour *chacun* / *chaque* des enfants.
- On accepte le dollar dans *tout* le monde / *le monde entier*.
- Avez-vous *quelques* / *quelques-uns* euros pour moi?
- Ils sont tous partis? - Non, *quelques* / *quelques-uns* sont restés.
- Dans notre rue, *chaque* / *chacune* famille a un chien.
- Chaque* / *Chacune* de ces familles a un chien.

C Vertaal:

- Hij heeft niets gevraagd.
- Ik heb niemand gezien.
- Niemand heeft me gezien.
- Heeft u iets gezien? - Nee, niets.
- Zelfs de directeur heeft niets gezien.
- Geef mij andere boeken.
- Dat is hetzelfde.
- Ik heb hem ergens gezien.
- Ze zijn hier niet; ze zijn ergens anders.
- Zij hebben dezelfde leraar.
- Ik zie nergens de boeken die ik zoek.
- Alles is mogelijk. Niets is onmogelijk.
- Voor elk van deze dames zijn er enige bloemen.
- Is er iemand? - Nee, niemand.
- In het hele hotel was alles wit: alle kamers, alle deuren, alle tafels en alle stoelen.

Controleer in oefening C of de woorden *ne*, *rien*, *personne* en *nulle part* op de juiste plaats in de zin staan.

- 1 a **Il ne fume pas.**
 b **Il n'a pas fumé.**
 c **N'a-t-il pas fumé ?**
 d **Je ne veux pas fumer.**
 e **Je ne le veux pas.**
 f **Je ne l'ai pas voulu.**
- *ne* (*n'* voor klinker of stomme *h*) staat vóór de persoonsvorm, maar als daar een persoonlijk voornaamwoord (*me, te, le, enz.*) staat, dan komt *ne* daarvoor. (Zie voorbeeld e en f.)
pas staat altijd vlak achter de persoonsvorm, tenzij daar (bij een vraag) *je, tu, il, enz.* staan. (Zie c)
pas staat nooit achter het voltooid deelwoord! (Zie b, c en f.)
 - In de spreektaal wordt *ne* vaak weggelaten: *Je fume pas. J'ai pas fumé.*
 Ook als er geen persoonsvorm is, laat men *ne* weg: *pas de pain* - geen brood.
- 2 **Il m'a demandé de ne pas fumer.**
 - Hij heeft me gevraagd niet te roken.
- Als 'niet' bij een infinitief hoort, staan *ne* en *pas* beide vóór die infinitief.
- 3 **Je ne peux venir.**
Je ne saurais vous le dire.
 Bij *pouvoir* en *savoir* laat men *pas* meestal weg als er een infinitief volgt.
- 4 **Je ne fume plus.**
Je ne fume pas plus que toi.
Je ne fume pas non plus.
 'Niet meer' is *ne ... plus*. 'Niet meer dan' is *ne ... pas plus que*. 'Ook niet (evenmin)' is *ne ... pas non plus* (niet: *ne ... pas aussi*!).
- 5 a **Il n'est pas encore arrivé.**
Je n'ai jamais fumé. Jamais.
Je ne l'ai point vu.
 b **Il n'a ni parents ni amis.**
Je n'ai trouvé aucune faute.
Je n'ai qu'un euro.
Je n'ai vu que Paul.
 - Hij is nog niet aangekomen.
 - Ik heb nooit gerookt. Nooit.
 - Ik heb hem (helemaal) niet gezien.
 - Hij heeft noch ouders noch vrienden.
 - Ik heb geen enkele fout gevonden.
 - Ik heb maar (slechts) één euro.
 - Ik heb alleen maar (slechts) Paul gezien.
- a Voor de plaats van bovenstaande ontkenningen geldt hetzelfde als voor *ne ... pas*.
 b Uitgezonderd *ni, aucun(e)* en *que*: deze staan vóór het woord waar ze bij horen.
- 6 **Tu ne veux pas venir avec moi ? - Si !**
'Ja' na een ontkenkende vraag is niet Oui, maar Si.
 - Wil je niet met me mee? - Ja (wel)!

A Maak de volgende zinnen ontkenkend:

- Nous allons à Nice.
- Je veux le voir.
- Il a répondu à ma question.
- A-t-il répondu à votre question ?
- Il a voulu aller avec nous.
- Ces garçons m'ont aidé.
- En hiver, il y a beaucoup de touristes.
- Il y en a beaucoup.

B Zet de woorden die tussen haakjes staan op de juiste plaats in de zin:

- Prenez le métro! (*ne ... pas*)
- Il a voulu m'aider. (*ne ... pas*)
- Il a donné deux euros. (*ne ... que*)
- Tu m'as écrit. (*ne ... jamais*)
- Il m'écrit. (*ne ... pas non plus*)
- Il veut rester ici. (*ne ... plus*)
- Il y en a deux. (*ne ... que*)
- Le ministre a donné les informations demandées. (*ne ... point*)
- A dix heures, ils étaient partis. (*ne ... pas encore*)

C Vertaalt:

- Ik heb nog niet gegeten.
- Hij werkt niet meer.
- Ik eet niet meer dan hij.
- Ik heb maar (= slechts) één fout gevonden.
- Ik heb geen enkele fout gevonden.
- Wil je niet eten? - Jawel! Maar geen brood.
- Heeft hij nooit gerookt? - Nee, nooit.
- Ik zou het u niet kunnen zeggen.
- Hij wil niet komen.
- Ze had hem gevraagd niet naar het café te gaan.
- Ik rook niet en mijn vriend rookt ook niet.
- Ik heb het nooit gewild.

Controleer nog eens of de ontkenkende woorden op de juiste plaats in de zin staan.

- 1 Ils vont à Reims et à Amiens.
les cathédrales de Reims et d'Amiens
en France, en Italie et en Suisse

De voorzetsels *à, de en en* moeten worden herhaald voor ieder woord waarbij ze horen.

- 2 de ce côté-ci - aan deze kant

Aan is in bovenstaande gevallen niet à maar *dé*! Let op: *à côté de* betekent 'naast'.

- 3 **avant** dix heures
Il est arrivé **avant** moi.
J'attends **devant** la gare.
Ces fleurs sont **pour** vous.
Je te remercie **de** ton aide.

Voor is *avant* als het een tijd aanduidt of als het betekent 'eerder dan', *devant* bij een plaatsaanduiding, *pour* als het betekent 'bestemd voor' en *de* na het werkwoord *remercier*.

- 4 **près de** la porte
chez nous
chez le boulanger
Je n'ai pas d'argent **sur** moi.

Bij is *près de* bij een plaatsaanduiding, *chez* wanneer het de woning of winkel betreft en *sur* wanneer men iets bij zich draagt.

- 5 **sous** la table - onder de tafel
au-dessous de zéro - onder nul

Onder is *sous* bij een plaatsaanduiding, *au-dessous de* in de betekenis van 'lager dan', *parmi* als het 'te midden van' of 'tussen' betekent en *pendant* in de betekenis van 'tijdens'.

- 6 Il passait **par** les rues.
Il marchait **à travers** les plantes.

- Hij ging door de straten.
- Hij liep (dwars) door de planten.

Door is *par*, maar 'dwars door iets heen' is *à travers*.

- 7 à Paris
au Canada
- in/naar Parijs
- in/naar Canada

en France
aux Etats-Unis
- in/naar Frankrijk
- in/naar de Verenigde Staten

In en naar een stad of dorp is *à*. 'In' en 'naar' een land is *en*, maar voor namen van landen die mannelijk of meervoud zijn gebruikt men *à* + lidwoord.

A Doe de juiste keuze:

- 1 *Avant / Devant / Pour* notre maison il y a un petit jardin.
- 2 *Parmi / Au-dessous de / Sous* tous ces livres, lequel préférez-vous ?
- 3 *A / Au / Du* côté nord de la maison, il n'y avait pas de fenêtres.
- 4 *A / Dans / En* Avignon on peut visiter le palais des Papes.
- 5 Il habite *à / chez / près de* la gare.
- 6 Peux-tu finir ce travail *avant / devant / pour* dimanche ?
- 7 Cet été nous allons faire un voyage *à l' / au / en* Espagne.
- 8 Le taxi *avant / devant / pour* Monsieur Legrand arrivera *avant / devant / pour* la maison *avant / devant / pour* neuf heures et quart.

B Vertaal de tussen haakjes geplaatste woorden:

- 1 Je vous attendrai (*aan*) l'autre côté de la rue, (*voor*) l'entrée du jardin public.
- 2 Il passe ses vacances (*bij*) une famille française (*in*) Bretagne.
- 3 (*Onder*) le dîner, il lisait son journal.
- 4 En hiver, la température est souvent (*onder*) zéro.
- 5 J'arriverai (*voor*) 7 heures du soir.
- 6 (*Onder*) les passagers il y avait un agent secret.
- 7 Il n'avait que dix euros (*bij*) lui.
- 8 Le matin, il sortait toujours (*door*) la porte du jardin.
- 9 Il cherchait un passage (*door*) les ruines de la ville bombardée.
- 10 Elle attendait (*order*) la grande horloge (*bij*) la Banque Centrale.
- 11 Ce soir, je vais dîner (*bij*) un de mes amis.
- 12 Le chien était (*order*) la table.

C Vertaal:

- 1 Men spreekt Frans in België, Frankrijk en Zwitserland.
- 2 In de Verenigde Staten en Canada ziet men nog veel houten huizen.
- 3 Ik bedank u voor uw brief en de mooie foto.
- 4 Deze boeken zijn voor de kinderen van meneer en mevrouw Baudoin.
- 5 Wilt u vandaag bij mij thuis dineren?
- 6 Ik heb geen geld bij me.
- 7 Bij de camping staat (= er is) een hotel.
- 8 Hij werkt ook onder de vakantie.
- 9 In Vienne, een stad bij Lyon, heb ik een vriend die bij een bakker werkt.
- 10 Ik wil vóór de avond in Lyon aankomen.

1 Il va à Paris.

Il va vers Paris.

Il est parti pour Paris.

- Hij gaat naar Parijs (en wil daar ook aankomen).
- Hij gaat naar (in de richting van) Parijs.
- Hij is naar Parijs vertrokken.

Als naar de betekenis heeft van 'in de richting van' is het niet *à*, maar *vers*. 'Vertrekken naar' is altijd *partir pour*.

2 Il est à l'église.

Il est dans l'église.

- Hij is in de kerk.
- Hij is in de kerk. (Niet erbuiten.)

In is *à* of *dans*. Men moet echter *dans* gebruiken, wanneer 'in' de nadruk heeft en de betekenis heeft van 'niet erbuiten maar erin'.

3 à l'étranger - in het buitenland
 au printemps - in de lente
 à pied - te voet
 au mois de mai - in de maand mei

au premier étage - op de eerste verdieping
 au seizième siècle - in de zestiende eeuw
 à Noël, Pâques, etc. - met Kerstmis, Pasen, enz.

In de bovenstaande gevallen gebruikt men steeds het voorzetsel *à*.

4 en voiture - per auto
 en janvier, etc. - in januari, enz.
 en 1989 - in 1989

en une semaine - in (binnen) een week
 en été, en automne - in de zomer, in de herfst
 en hiver - in de winter

In de bovenstaande gevallen gebruikt men steeds het voorzetsel *en*. Let op: *dans une semaine* betekent 'over een week'; *en une semaine* betekent 'in (binnen) een week'.

5 en ce moment - op dit moment (nu)
 à ce moment - op dat moment (toen)

dans la rue - op straat
 dans une île - op een eiland

Op wordt in bovenstaande gevallen niet vertaald door *sur*.

6 Idioom:

au nord de, au sud de
 à l'est de, à l'ouest de
 par mois, par an
 Il va chez son oncle.
 le train de Paris

vers dix heures
 au-dessus de la table
 la ville de Paris

Paris est situé sur la Seine.
 Le pont est long de 3 mètres.
 entrer dans une chambre
 monter en voiture

- ten noorden van, ten zuiden van
 - ten oosten van, ten westen van
 - per maand, per jaar
 - Hij gaat naar zijn oom.
 - de trein naar Parijs

- tegen tien
 - boven de tafel
 - de stad Parijs
 - Parijs ligt aan de Seine.
 - De brug is drie meter lang.
 - een kamer binnengaan
 - instappen

A Doe de juiste keuze:

- 1 Au / En printemps, il partira à / pour New York.
- 2 A / Dans Amsterdam il a pris le train à / de Paris.
- 3 A / En ce moment, je ne suis pas malade.
- 4 Elle a un appartement sur / le / au troisième étage.
- 5 Comment allez-vous à la gare ? A / En pied ou par / en autobus ?
- 6 Ils vont à / vers Paris pour visiter le musée du Louvre.
- 7 Au-dessous / Au-dessus de la ville j'ai vu un ballon rouge, qui allait au / vers le sud.
- 8 Avignon est situé à / sur le Rhône.
- 9 Napoléon est mort dans / sur l'île de Sainte-Hélène.
- 10 Les enfants jouent dans / sur la rue.
- 11 Il ne nous attend pas avant / devant l'hôtel mais à / dans l'hôtel.
- 12 On ne peut pas visiter tous les monuments de Paris en / dans trois jours.

B Vul'in (een voorzetsel of au):

- 1 Ce matin, mon père est parti _____ les États-Unis.
- 2 Il n'y a plus de pain. Va vite _____ le boulanger!
- 3 Ce camping est ouvert _____ printemps et _____ été, mais il est fermé _____ automne.
- 4 _____ Noël nous n'allons pas en vacances, mais _____ juillet et _____ août nous faisons toujours du camping _____ l'île de Texel.
- 5 _____ Pâques, nous restons aussi chez nous.
- 6 Vite, montez _____ voiture! Le train va partir.
- 7 _____ hiver, il va toujours _____ son ami _____ Genève.
- 8 A huit heures il voulait sortir, mais _____ ce moment son ami est arrivé chez lui.

C Vertaalt:

- 1 Napoleon is geboren (nē) in 1769; dat is in de achttiende eeuw.
- 2 Wij willen over twee dagen vertrekken.
- 3 In de maand juli is de familie Beaufort altijd in het buitenland.
- 4 Tegen acht uur komt de directeur de school binnen.
- 5 Het bois de Boulogne ligt (= is) ten westen van Parijs.
- 6 Onze tuin is twintig meter lang en acht meter breed.
- 7 De stad Beaune ligt ten zuiden van Dijon, ten noorden van Châlons en ten oosten van Autun.
- 8 Een huis voor 400 euro per maand? Dat is niet duur.
- 9 Op dit moment kan ik u niet helpen, maar over twee uur kunt u komen.
- 10 In de zomer gaat mijn vader te voet naar zijn kantoor (le bureau), maar in de winter gaat hij per auto.

- 1 **En descendant** je suis tombé.
En voyageant on apprend beaucoup.
 - Bij het uitstappen (Al uitstappend) ben ik gevallen.
 - Door te reizen (Al reizende) leert men veel.

Een voorzetsel (bij, door, enz.), gevolgd door 'het' of 'te' + infinitief, vertaalt men door *en* + tegenwoordig deelwoord (dat gevormd wordt door bij de nous-vorm van de présent - *ons* te veranderen in -*ant*; zie p. 92 onderaan). Men noemt deze combinatie van *en* + tegenwoordig deelwoord de *Gérondif*. Hierbij moet het onderwerp van het deelwoord hetzelfde zijn als dat van de Let op: In bovenstaande zinnen dus niet 'au descendant' of 'par voyageur'! Wel kan men een bijzin gebruiken: *Quand je descendais, ...; Quand on voyage, ...*

Werkwoorden met *te* + infinitief

- 2 J'espère venir.
 Je vous invite à venir.
 Il m'a demandé de venir.
 - Ik hoop te komen.
 - Ik nodig u uit te komen.
 - Hij heeft me gevraagd te komen.

Hoe men **te** voor een infinitief moet vertalen hangt af van het werkwoord dat ervoor staat:
 Werkwoorden zonder voorzetsel

- 3 aimer - ervan houden te
 compter - erop rekenen te; denken te
 croire - menen te; denken te
 espérer - hopen te
 oser - durven te
 penser - denken te
 préférer - er de voorkeur aan geven te
 sembler - schijnen te

Ook *aimer mieux* - liever willen (niet gevolgd door 'te') hoort hierbij.
 Werkwoorden met *à*

- 4 apprendre à - leren (te)
 aider à - helpen te
 avoir à - hebben te; moeten
 commencer à - beginnen te
 inviter à - uitnodigen (om) te
 se mettre à - beginnen te
 réussir à - erin slagen te

Werkwoorden met *de*

- 5 décider de - besluiten te
 demander de - vragen te
 essayer de - proberen te
 oublier de - vergeten te
 prier de - verzoeken te
 regretter de - betreuren te

De meeste werkwoorden hebben *de*. De bovenstaande zijn de meest voorkomende.

A Vul in (*à, de* of niets):

- Je lui ai demandé _____ m'aider.
- Je vais aider grand-mère _____ monter en voiture.
- Nous comptons _____ arriver ce soir vers dix heures.
- J'aime _____ jouer au tennis.
- Je regrette _____ ne pas pouvoir venir.
- Je vous prie _____ entrer.
- Nous vous invitons _____ passer une semaine chez nous.
- J'espère _____ vous revoir l'année prochaine.
- Ils ont oublié _____ payer leur dîner.
- Voulez-vous partir ou préférez-vous _____ rester?
- Je crois _____ avoir vu votre ami au cinéma.
- Vous n'avez rien _____ faire?
- Ils ont décidé _____ partir demain.
- Le vagabond avait réussi _____ entrer dans la maison par une petite fenêtre.
- Il semble _____ être malade.
- J'ai commencé _____ lire votre livre ce matin.
- Il n'ose pas _____ entrer.
- Je veux essayer _____ apprendre _____ faire du ski.
- Je pense _____ partir demain pour Paris.
- Chaque jour, à six heures, elle se mettait _____ préparer le dîner.

B Vertaal:

- En écrivant cette lettre, j'ai fait deux fautes.
- En partant maintenant, vous arriverez à temps.
- Door veel te werken kan men slagen.
- Bij het verlaten van het huis heb ik mijn sleutel vergeten.
- In juli of augustus hopen we naar Frankrijk te gaan.
- Vergeet niet hem te vragen ons te helpen.
- Ik verzoek u mij vóór volgende week te antwoorden.
- Hij heeft besloten niet te komen.
- Wij geven er de voorkeur aan per auto naar school te gaan.
- Mijn vader houdt ervan in de tuin te werken, maar mijn moeder wil liever uitgaan.

- 1 Nous donnons un cadeau à Yvonne.
Nous avons donné un cadeau à Yvonne.
Nous donnons le cadeau à Yvonne.
In het Nederlands zijn er voor de woordvolgorde vaak verschillende mogelijkheden. In het laatste voorbeeld staat het lijdend voorwerp zelfs vóór. In het Frans is de normale volgorde: met *à* ervoor!) Voor de plaats van *me*, *te*, *le*, *en*, zie blz. 28 en 30.
- 2 Il est déjà parti.
Il voulait toujours manger des crêpes.
De veel voorkomende bijwoorden zoals *déjà*, *toujours*, *souvent* staan achter de persoonsvorm, vóór de rest van het gezegde.
- 3 A dix heures, il est parti.
Il est parti à dix heures.
A Paris, j'ai visité la tour Eiffel.
J'ai visité, à Paris, la tour Eiffel.
Bepalingen van tijd of van plaats staan vóór of achter het hele gezegde.
- 4 a Vous voulez une bière ?
b Est-ce que vous voulez une bière ?
c Voulez-vous une bière ?
Als het onderwerp een persoonlijk voornaamwoord (*je*, *tu*, *il*, *en*, ...) is, kan men een zin vragend maken a door de intonatie, b door *Est-ce que* voor de niet-vragende zin te zetten, c door het onderwerp achter de persoonsvorm te zetten.
- 5 Charles est parti ?
Est-ce que Charles est parti ?
Charles est-il parti ?
Als het onderwerp een zelfstandig naamwoord is, kan men de zin op dezelfde manieren vragend maken, maar omdat het zelfstandig naamwoord niet achter de persoonsvorm mag staan, moet mogelijkheid echter alleen in de schrifttaal.
- 6 Où est le livre ?
Quand viendra Luc ?
Comment va Annette ?
Combien a Nicole ?
Pourquoi est-ce que Marianne pleure ?
Wanneer de zin begint met een vraagwoord, zoals *Où*, *Quand*, *en*., staat het zelfstandig naamwoord wel achter de persoonsvorm, behalve bij *Pourquoi*.

A Maak de volgende zinnen op drie manieren vragend:

- Vous venez avec moi.
- Ils sont souvent malades.
- Elle n'a pas voulu entrer.
- Le film commence à neuf heures et demie.
- Marie est en vacances.
- Paul et Pierre ont décidé de ne pas venir.

B Zet de tussen haakjes geplaatste woorden op de juiste plaats in de zin:

- Il voulait regarder la télévision. (le soir - toujours)
- Je compte arriver. (ce soir - chez vous - vers huit heures)
- Il était parti. (déjà - à six heures)
- Nous allons faire du ski. (en hiver - toujours - dans les Alpes françaises)
- Nous avons écrit à nos parents. (aujourd'hui - une lettre)
- Je n'ai pas fini mon travail. (en ce moment - encore)
- Avez-vous montré ces photos ? (déjà - à votre amie)
- Nous avons rencontré. ('année passée - déjà - ce monsieur - à Bruxelles)
- Est-ce que vous voulez un verre de cognac ? (encore - après le dîner)
- Vous donnez trois euros ? (toujours - au garçon du restaurant)
- Où, j'ai donné trois euros. (lui - toujours)

C Vertaal:

- Is uw broer ziek?
- Waarom komt hij niet?
- Hoe maakt uw moeder dat?
- Waar is het feest?
- Komt u ook?
- Dat boek heb ik niet.
- Is uw broer al vertrokken?
- Hij hoopt over vijf minuten hier te zijn.
- Hebben de kinderen al gegeten?
- Hebben ze nog geen honger?
- Vandaag, om 20.00 uur, is er op school een feest (une fête) voor alle leerlingen.
- Jouw boek heb ik vorige week aan Alain gegeven.